

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Michal Musil

Strateji Ekoloji Qiymətləndirmə (SEQ): SEQ-in şəhərsalma sənədlərinə tətbiqinin əsaslandırılması

İlkin tədbir: Azərbaycanın Gəncə şəhərinin Baş Plan layihəsi üzrə pilot SEQ
25 iyul 2022-ci il

Bakı vaxtı ilə 11:00 – 13:00 / Mərkəzi Avropa standart vaxtı ilə 9:00 – 11:00

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

SEQ üçün beynəlxalq hüquqi çərçivə: Aİ-nin SEQ-ə dair Direktivi

Aİ-nin «Bəzi plan və proqramların ətraf mühitə təsirlərinin qiymətləndirilməsinə dair» 2001/42/EC sayılı Direktivi

- Aİ ölkələrində həyata keçirilmiş
- Qoşulan ölkələrə köçürülmüş => müxtəlif icra səviyyələri

2004-cü ilin iyulundan qüvvədədir (Aİ)

- SEQ Direktivinin milli və regional qanunvericiliyə müxtəlif inteqrasiyası
- Fərqli təcrübə və çeviklik

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Beynəlxalq hüquqi çərçivə: Aİ-nin SEQ-ə dair Direktivi

SEQ prosedurundan keçməli olan plan və proqramları müəyyənləşdirir

- SEQ aşağıdakı planlar/proqramlar üçün məcburidir:
 - Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq təsərrüfatı, energetika, sənaye, nəqliyyat, tullantılar/su təsərrüfatı, telekommunikasiya, turizm, şəhərsalma və ölkə planlaşdırması və ya torpaqlardan istifadə üzrə hazırlanan ƏMTQ Direktivində qeyd edilən layihələrin gələcəkdə hazırlanmasına razılıq üçün çərçivə müəyyənləşdirən.
- Qiymətləndiriləcək mövzuları müəyyənləşdirir: onların sayı təxminən 4-dür:
 - ətraf mühit,
 - təbiət,
 - insanların sağlamlığı
 - mədəni miras

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Beynəlxalq hüquqi çərçivə: SEQ-ə dair Protokol

Espo Konvensiyası adlandırılan Konvensiyanın (Transsərhəd kontekstində ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında Konvensiya) Protokolu

2003-cü ildə Kiyevdə imzalanmış, 2010-cu ilin iyulunda qüvvəyə minmişdir

- “Kiyev Protokolu” kimi də məlumdur
- İmzalayanlar: 38; Tərəflər: 33

SEQ Direktivinə bənzəyir, lakin əlavə olaraq aşağıdakılara diqqət yetirir:

- İnsan sağlamlığına təsirlər
- İctimai məsləhətləşmə

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

SEQ: Nə lazımdır?

- SEQ planlaşdırma ilə paralel fəaliyyət göstərir (Plan və ya Proqramın hazırlanması)
- Ətraf mühit üzrə mütəxəssislərdən ibarət SEQ qrupu Plan/Proqram layihəsinə baxır və planlaşdırıcı (layihə hazırlayan) qrupa aşağıdakılar barədə qeydlərini təqdim edir:
 - Təklif olunan tədbirlərin ətraf mühitə potensial təsirləri (riskləri),
 - Müəyyən edilmiş risklərin qarşısını almaq, onları azaltmaq və minimuma endirmək üçün tədbirlər
 - Mümkün müsbət təsirləri artırmaq üçün tədbirlər
- SEQ qrupu əldə etdiyi nəticələrin və öz tövsiyələrinin ümumiləşdirildiyi Ətraf Mühit Hesabatını tərtib edir
- SEQ Ətraf Mühit Hesabatı plan layihəsi ilə birlikdə ictimai müzakirələrə təqdim olunur
- Planlaşdırıcı qurum Plan və ya Proqram layihəsini yekunlaşdıran və təsdiq edən zaman SEQ-ə dair nəticələri (Ətraf mühit hesabatı) ictimai müzakirələrin rəyi ilə birlikdə nəzərə alır

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

SEQ: Əsas görünən nəticələr

1. Gələcək SEQ Hesabatının əhatə dairəsini və diqqət mərkəzində dayanan məsələləri müəyyən etmək məqsədilə, qiymətləndirmənin əhatə dairəsini təsvir edən və əlavə təhlillər təklif edən Əhatə dairəsinə dair Hesabat müzakirələr üçün dövlət orqanlarına və digər maraqlı tərəflərə təqdim edilir.
2. Ətraf mühit sahəsində mütəxəssislərin bütün təhlillərini, qiymətləndirmələrin nəticələrini və tövsiyələri ümumiləşdirən SEQ Hesabatı maraqlı tərəflərlə müzakirələrin predmeti olub, SEQ-in nəticəsi üçün əsasdır.

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Ətraf mühitin təhlili: Planlaşdırma və SEQ

- Məkan Planlarına standart olaraq Ətraf mühitlə bağlı xüsusi fəsil(lər) daxil edilir
 - Əsas şərtlər
 - “Ətraf mühit infrastrukturunun” (parklar, bio-dəhlizlər və s.) təsviri
 - Rəsmi (ekoloji) məkan məhdudiyyətlərinə (bufer zonaları və s.) riayət edilməsi
 - Müxtəlif zonalarda torpaqlardan yol verilən istifadə üçün (ekoloji) şərtlər
 - Bütövlükdə plan, planlaşdırılan inkişafın dayanıqlı/balanslı olduğunu nümayiş etdirməlidir (Təklif olunan planın əsaslandırılması ekoloji perspektivi də ehtiva edir)

• Bizə hələ də SEQ lazımdır mı?

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Məkan planlaşdırması: Nə üçün SEQ?

- Aydın məkan ölçüsü olmayan ekoloji məsələlər diqqətdən kənar qalır
- Məkan planlaşdırması yalnız formal məkan məhdudiyyətlərini (qaydalarını) nəzərə alır.
- Ətraf mühitlə bağlı məlumatlar çox vaxt köhnəlib/reallığı əks etdirmir (yəni biomüxtəlifliyin qaynar nöqtələrinin həqiqətən olduğu yerlər)
- Xüsusi ekspertiza çox vaxt mövcud olmur (məsələn, biomüxtəliflik, havanın keyfiyyəti, hidrologiya, ..)
- Planlaşdırma prosesi mütəxəssis olmayanlar üçün çox uzun və mürəkkəbdir: SEQ əsas problemləri sadələşdirir və ayırır və onları müvafiq maraqlı tərəflərə çatdırır

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

SEQ-in müvəffəqiyyətli şəkildə icrası

1. Planın məzmununu və kontekstini başa düşmək

- Əsas şərtlər– Sosial, iqtisadi, ətraf mühit
- Əvvəlki (mövcud) (Baş) planın həyata keçirilməsi?
- Planlaşdırmanın vəzifələri: Sahəvi, məkani , ..
- Tematik anlayışlar (nəqliyyat sistemi, yaşayış yerləri, texniki infrastruktur, təbii risklər və limitlər...
- Veriləcək əsas sual: Yeni Baş Plan nə təklif edir? yəni Torpaqlardan hazırkı istifadə və məkan məhdudyyətləri ilə müqayisədə nələr dəyişəcək??

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

2. SEQ-in vacib əhatə dairəsi:

- Əsas şərtlər - Ətraf mühitlə bağlı mövcud problemlər
- Ətraf mühitlə bağlı vəzifələr
- Planın potensial olaraq təsir edə biləcəyi ətraf mühit məsələlərinin müəyyənləşdirilməsi

Ətraf mühit məsələləri Planın komponentləri	Su	Hava	Səs-küy	Biomüxtəliflik
Yeni yaşayış yerləri					
Nəqliyyat infrastruktururu					
....					
...					

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

3. Yaxşı iştirakçılığa malik SEQ prosesi

Əhatə dairəsinə dair hesabat:

Nələrin vacib olduğunun və əlavə təhlil edilməli olduğunun müəyyən edilməsi/yoxlanması

- SEQ-ə dair hesabat: Mümkün təsirlərin təkmilləşdirilməsi:
 - Xüsusi təhlillər (Məkanla bağlı münaqişələr, çirklənmənin paylanması ilə bağlı araşdırmalar? Nəqliyyatın modelləşdirilməsi?, biomüxtəlifliklə bağlı tədqiqatlar?)
 - Potensial təsirlərin qiymətləndirilməsi: Kəmiyyət baxımından? Keyfiyyət baxımından?
- SEQ-ə dair Hesabat: Azaldıcı tədbirlər – Plana dəyişikliklər, inkişaf üçün məhdudiyyətlərin və şərtlərin tənzimlənməsi, monitoring
- Planlaşdırıcılarla SEQ qrupu arasında işgüzar əməkdaşlıq çox vacibdir

Action implemented by:

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Təşəkkür edirik!

Action implemented by:

